

MYOMA UTERİ OLGULARINDA PLAZMA CA 125 DEĞERLERİ

Tayfun GÜNGÖR *

Şevki ÇELEN *

Oya GÖKMEN *

* Zekai Tahir Burak Kadın Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi ANKARA

Amaç: Myoma uteri tanısı ile opere olan 40 hastada CA125 düzeyleri araştırıldı.

Materiyal ve metod: Çalışma grubu gebelik cesameti baz alınarak 14 haftadan büyük (Grup 1) ve 14 haftadan küçük (Grup 2) cesameti olan yirmişer kişilik iki gruba ayrıldı. Hiçbir jinekolojik şikayeti olmayan ve normal pelvik ultrasonografileri olan 20 hastadan kontrol grubu oluşturuldu.

Bulgular: Ortalama plazma CA 125 düzeyleri büyük myomlarda 13.49 ± 12.41 SD, küçük myomlarda 7.8 ± 5.46 SD, kontrol grubunda 7.67 ± 2.51 SD olup her iki myom grubu arasında ve myom grupları ile kontrol grubu arasında istatistikî anlamlılık gösteren fark bulunamadı. ($P > 0.05$)

Sonuç: Her ne kadar büyük myomlarda 35 U/ml'nin üzerinde CA 125 değerlerine rastlansa da (çalışmamızda 2 olgu %10) myoma uteri olgularında CA 125 düzeyinin tanışal önemi olmadığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Myoma uteri, CA 125

Plasma CA125 Levels In Myoma Uteri

Yazışma adresi:

Dr. Tayfun GÜNGÖR
Konukent 2 C 3 Blok B giriş
No: 13 Ümitköy
ANKARA

Tel: 312 240 6637

Kabul tarihi / Accepted date:
06.01.2000

Objective: Plasma CA 125 levels were measured in 40 women operated for myoma uteri.

Material and methods: Study group was divided into two groups according to the mass of myoma uteri being larger (First group) or smaller (second group) than 14 weeks of gestation. Control group consisted of 20 women with normal pelvic ultrasonography and no pelvic complaint.

Results: Mean CA125 levels were 13.49 ± 12.41 SD, 7.8 ± 5.46 SD and 7.67 ± 2.51 SD in the first group, second group and the control group, respectively. There were no significant statistical difference between both myoma uteri groups and between the myoma uteri groups and control group ($P > 0.05$).

Conclusion: Although there were high CA125 levels (>35 U/ml) in two patients in the first group (10%), CA 125 has no diagnostic value in myoma uteri.

Key words: Myoma uteri, CA 125

CA125 kullanıma girdiği 1981 yılından başlayarak özellikle nonmusinöz epitelyal over tümörlerinin tanısı ile tedaviye cevabın monitorizasyonunda yaygın olarak kullanılmıştır.¹ Ancak zaman içerisinde CA125'in benign ovarian kitleler, endometriosis, salpenjit, pelvik inflamatuar hastalık, normal ve ektopik gebelikler, menstruasyon ile adenomyozisli hastalarda normal değerin üzerine çıktığına dair gözlemler bildirilmiştir.¹⁻⁵ Ayrıca benign ve malign durumları birbirinden ayırmada kullanılacak sınır değerin belirlenmesinde de belirsizlikler ortaya çıkmıştır. Bazı araştırmacılar 35 U/ml yerine 65 U/ml değerinin sınır olması halinde daha güvenilir sonuçlar alınacağına inanmaktadır.⁶

Literatürde myoma uteri olgularında CA125 düzeylerini araştıran çalışmalarla farklı sonuçlar bulunmuştur. Myoma uteri olgularında CA125

düzeylerini yüksek bulan çalışmalarla karşın¹ normal bulan çalışmalar da mevcuttur.²

Bu çalışmada myoma uteri tanısı ile opere edilen hastalarımızda CA125 değerlerinde kontrol grubuna göre farklılık olup olmadığını, ayrıca myom büyüklüğünün CA125 düzeyini etkileyip etkilemediğini araştırdık.

MATERİYAL VE METOT

Ultrasongrafik ve klinik olarak myoma uteri tanısı konulmuş 40 premenopozal hasta çalışma kapsamına alındı. Operasyon öncesi genel anestezi altında bimanuel muayene ile uterus büyülüklükleri tespit edildi. Tüm muayeneler aynı kişi tarafından yapıldı. On iki hastanın 14 haftadan büyük (grup 1) ve 28 hastanın 14 haftadan küçük (grup 2) kitlesi olduğu tespit edilerek iki gruba ayrıldı.

Jinekolojik yakınması olmayan, normal pelvik muayene ve ultrason bulgularına sahip düzenli adet gören, fertil ve 28-45 yaşları arasında değişen 20 hasta kontrol grubunu oluşturdu.

Çalışma grubunun kan örneklemesi operasyondan bir gün önce antekübital veden sabah saatinde, kontrol grubunda ise menstrüel siklusun 21-23. günlerinde yapıldı. Kanlar santrifüj edilerek plazmaları ayırdı ve çalışma gününe kadar -20°C de muhafaza edildi.

CA125 düzeyleri microparticle Enzyme Imuno Assay ile (MEIA), IMX (Abbott®) ile çalışıldı.

BULGULAR

Myoma uteri tanısı ile opere edilen hastaların yaşları 29-50 arasında değişmekte olup ortalama olarak 42.5 ± 4.1 SD, kontrol grubunda ise 28-45 arasında değişmekte olup ortalama olarak 38.6 ± 4.4 SD olarak bulundu. Her iki grup arasında istatistiksel anlamlı fark yoktu ($P>0.05$).

Tablo 1. Myoma uteri olgularında yapılan cerrahi operasyonlar.

TAH-BSO	29
TAH-USO	8
Myomektomi	3
<i>Toplam</i>	40

Tablo 2. Myoma uteri olgularının ve kontrol grubunun CA 125 değerlerinin karşılaştırılması.

	Olgu sayısı(n)	CA 125 ortalama değ. (U/ml)	
Grup 1	12	13.49 ± 12.41	N. S.
Grup 2	28	7.87 ± 5.46	N. S.
Kontrol grubu	20	7.67 ± 2.51	N. S.

$P<0.05$

TARTIŞMA

Genel olarak pelvik kitlelerin tanısını operasyondan önce ortaya koymak her zaman mümkün olmaz. Pek çok kez pahalı, zaman alıcı ve uygunsuz tetkikler yapılır. Aslında özellikle uterus ve overlerin korunmasını gerektiren genç hastalarda yapılacak ameliyatın önceden planlanması önemlidir. Malign hastalıklar için yapılacak operasyonların hazırlık safhası daha detaylı testler gerektirebilir. Genital kitleler arasında önemli bir yer tutan ve özellikle intraligamenter yerleşiklerinde adneksial kitlelerle karışan myoma uteri olgularında CA125'in tanısal önemini araştırdık.

Leiyomyomlu hastaların servikal müküslerinde yüksek CA125 düzeyleri tespit edilmiştir.⁷ Aynı

Kırk hastadan 29'una total abdominal histerektomi ve bilateral salpingo ooforektomi, 8 hastaya total abdominal histerektomi ve unilateral salpingo ooforektomi, 3 hastaya myomektomi uygulandı (Tablo 1).

Büyük myoma sahip olan hastalarda (14 hafiften büyük) CA125 değerleri 4.32 ile 50.4 arasında olup ortalama değer 13.49 ± 12.41 SD olarak bulundu. Küçük myomlara sahip olan hastalarda (14 hafiften küçük) CA125 değerleri 2 ile 14.5 arasında olup ortalama olarak 7.87 ± 5.46 SD olarak bulundu. Kontrol grubunda CA125 değerleri 4.13 ile 14.4 arasında olup ortalama değer 7.67 ± 2.51 SD olarak bulundu (Tablo 2).

Sonuç olarak büyük myomlu hasta grubu ile küçük myomlu hasta grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı gibi her iki grupta kontrol grubu arasında da anlamlı fark tespit edilmedi ($P>0.05$).

Şekilde adenomyozizli hastaların menstrasyon kanlarında normal populasyondan daha yüksek CA125 düzeyleri tespit edilebilir.³

Endometriosisi olan ve CA125'i yüksek bulunan hastaların laparatomilerinde %54 myom nüveleri gözlenmiştir.⁸

Myoma uteri olgularında CA125 düzeylerini yüksek bulan yazarlar yanında¹, pek çok yazar myoma uteri olgularında eğer CA125 düzeyinde bir yükseklik varsa bunun eşlik eden endometriosis gibi başka bir genital traktüs hastalığından kaynaklandığını inanmışlardır.² Yaşa göre farklılık göstermesi⁴, menstrüel siklusla ilgili olarak değişmesi menses civarında artması⁹ gibi sebeplerle yükselen CA125'in bir

malign olayı işaret etmesinden çok benign bir durumu ortaya koyduğuna inanmak daha doğru olacaktır.

Çalışmamızda sınır değer olarak aldığımız 35 U/ml düzeyi baz alındığında, gerek büyük ve küçük myomlu olan hastalar arasında gerekse bu iki grupta kontrol grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Büyük myomlu olan hastalar arasında normal değerin üzerinde CA125 değerine sahip iki olgu (%10) olsa da bunları bizim tespit edemediğimiz ek bir patolojileri olduğuna inanmaktayız.

Sonuç olarak; CA125 düzeylerinin myomların hacmiyle ilişkisi olmadığını, yine myoma uterinin CA125 düzeyini arttırmadığını söyleyebiliriz. CA125 düzeylerindeki artışlar mutlaka myoma uteri'ye eşlik eden benign ya da malign bir durumu düşündürmelidir.

KAYNAKLAR

1. Vasiliev SA, Schaeirth J, Campeau J. Serum Ca125 levels in preoperative evaluation of pelvic masses. *Obstet Gynecol* 1988; 71: 751.
2. Dawood YM, Dawood FSK. Plasma insulin like growth factor I, Ca125, estrogen and progesterone in women with liomyomas. *Fertility Sterility* 1994; 61: 617.
3. Takahashi K, Hagata H, Kijima S. Clinical usefulness of determination of Ca125 levels in the serum and menstrual blood. *Gynecol Obstet Invest* 1988; 26: 63.
4. Einhorn N, Bast RC, Knapp RC. Preoperative evaluation of serum Ca125 levels in patients with primary epithelial ovarian cancer. *Obstet Gynecol* 1980; 67: 414.
5. Niloff JM, Klug IL, Schaetzle E. Evaluation of serum Ca125 in carcinoma of the fallopian tube endometrium and endocervix. *Am J Obstet Gynecol* 1984; 48: 1057.
6. Alagöz T, Buller R, Bermon M. What is a normal Ca125 level. *Gynecol Oncol* 1994; 53: 93.
7. Fujii S, Kanishi L, Nanbu Y. analysis of the level of Ca125, CEA and Ca19-9 in the deduction of cervical adenocarcinoma. *Cancer* 1988; 63: 541.
8. Malkasian GD, Padratz RC, Stanhope CR. Ca125 in gynecologic practice. *Am J Obstet Gynecol* 1986; 155: 515.
9. Pittaway DE, Fatez JA. Serum Ca125 levels increase during menses. *Am. J Obstet Gynecol* 1987; 156: 75.